Republika Hrvatska
Općinski sud u Makarskoj
Makarska, Kralja Petra Krešimira IV br. 2

Pn-48/2023- 43

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Makarskoj, po sucu toga suda Angeli Koštro, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Maria Gojaka, Makarska, Veliko Brdo broj 24, (OIB: 18867596267), zastupanog po punomoćniku Ivici Barbiru, odvjetniku iz Zagreba, protiv tuženika Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d., Zagreb, Kupska broj 4, (OIB: 13148821633), zastupanog po punomoćniku Zoranu Zoviću, odvjetniku iz Splita, radi naknade štete, nakon održane glavne i javne rasprave održane dana 29. rujna 2026. godine u prisutnosti punomoćnika tužitelja Ivice Barbira, odvjetnika i punomoćnika tuženika Zorana Zovića, odvjetnika, dana 05. studenog 2026. godine,

p r e s u d i o j e:

I/ Prihvaća se tužbeni zahtjev u dijelu koji glasi:

„Nalaže se tuženiku Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d., Kupska 4, 10000 Zagreb, OIB: 13148821633, isplatiti tužitelju Mariu Gojaku, Veliko Brdo 24, 21300, Makarska, OIB: 18867596267, na ime naknade štete 4.553,45 eura sa zateznim kamatama tekućim od 05. studenog 2026. godine do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referenta stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dana 01. srpnja te godine, a sve u toku od 15 dana.

II/ Odbija se tužbeni zahtjev u dijelu koji se odnosi na tijek zakonske zatezne kamate na dosuđeni iznos od 18. travnja 2009. godine do 04. studenog 2026. godine.

III/ Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 6.937,08 eura sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 05. studenog 2026. godine do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referenta stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dana 01. srpnja te godine, a sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

Tužitelj je podnio ovom sudu tužbu protiv tuženika dana 13. srpnja 2009. godine u kojoj navodi da je posjednik i obrađivač maslina, trešnje i smokava na području Velikog Brda pokraj Makarske, a čiji maslinici i voćke su izgorjeli u požaru koji je harao područjem Makarske rivijere u periodu od 19. rujna do 21. rujna 2008. godine. Navodi da je navedene masline i voćke zasadio i obrađivao na dijelu čest. zem. 754/3 u površini od cca 2500 m2 zemlja zvana Gradina i dijelu čest. zem. 760 u površini od cca 800 m2 zemlja zvana Greda, sve K.o. Veliko Brdo. Navodi da je identifikacija predmetnih nekretnina utvrđena u predmetu ovog suda u postupku osiguranja dokaza pod brojem IR-158/08 i to po stalnom sudskom vještaku Nedjeljku Bitangi. Navodi da iz zapisnika o očevidu od 21. rujna 2008 godine sastavljenog od strane PU splitsko-dalmatinske, Odjel za očevide i kriminalističku tehniku da je požar izbio dana 19. rujna 2008. godine oko 21 sat na južnim padinama Biokova na predjelu Stražbenica oko 1000 metara sjeverno od magistralne ceste D-8 u mjestu Krvavica-Kuk u pošumljenom području podno čeličnog stupa dalekovoda Kraljevac-makarska oznake DV 110 kv i broja 61. Navodi da je PU Splitsko-dalmatinska zatražila forenzičko ispitivanje i vještačenje od strane Centra za vještačenja Ivan Vučetić, a iz kojeg zapisnika o vještačenju spomenutog centra proizlazi da je uzrok požara određen na temelju činjenica utvrđenih prilikom očevida požara i na temelju pregleda dostavljenog materijala. Ističe da tragovi taljenja aluminija i čelika na dostavljenom alu-čeličnom užetu ukazuju na to da je do istog moglo doći uslijed smanjenja presjeka užeta do kojeg je došlo prekidom aluminijskih žica užeta ili slabljenja kontakta na mjestu spajanja užeta sa spojnicom u okolnostima koje su vladale u vrijeme izbijanja požara pod utjecajem atmosferskih prilika, a u oba slučaja da bi došlo do zagrijavanja, taljenja i prekida užeta, što bi imalo za posljedicu nastanak iskrenja i električnog luka, a do požara gorivog materijala ispod stupa da je najvjerojatnije došlo padanjem užarenih čestica koje nastaju djelovanjem iskrenja odnosno električnog luka. Ističe da je od strane centra nesporno utvrđeno da je uzrok požara vezan uz dalekovod, a također iz niza novinskih članaka u kojima je županijski vatrogasni zapovjednik naveo da je uzrok požara iskrenje dalekovoda . Ističe da se odgovornost tuženika temelji na činjenici kako su isti sukladno odredbama Zakona o obveznim odnosima odgovorni za štetu od opasne stvari odnosno djelatnosti, te ističe da je sam dalekovod opasna stvar, a sama djelatnost prijenosa električne energije i vođenje elektroenergetskog sustava, te izgradnja, pogon i održavanje prijenosne mreže da je svakako opasna djelatnost. Nadalje, navodi da je na okolnost visine štete proveden postupak osiguranja dokaza pod brojem R1-158/08 u kojem je od strane vještaka poljoprivredne struke Igora Gomazelja utvrđena visina štete u iznosu od 34.308,00 kn. Navodi da je time dokazao sve pretpostavke odgovornosti za štetu predviđene Zakonom o obveznim odnosima, a to su postojanje subjekta oštećenika i štetnika, štetnu radnju, nastalu štetu, uzročnost između štetne radnje i nastale štete i protupravnost, a kako tvrdi da se radi opasnoj stvari i opasnoj djelatnosti da u tom slučaju tuženik odgovara za štetu bez obzira na krivnju.

U odgovoru na tužbu tuženik ističe da ne spori nastanak predmetnog štetnog događaja, ali opreza radi ističu prigovor pomanjkanja aktivne legitimacije na strani tužitelja, jer da pravo naknade pripada faktičnom, a ne upisanom posjedniku, a ujedno ističe i prigovor promašene pasivne legitimacije. Nadalje, u odnosu na mjesto nastanka požara ističu da u zapisniku o očevidu nije nigdje navedeno mjesto požara koje tužitelj u tužbi navodi, a ujedno ističe da spomenuti zapisnik o očevidu nema dokaznu snagu stručnog mišljenja, te da nije isprava na temelju koje bi se moglo dokazivati mjesto

nastanka požara. Nadalje, u odnosu na zapisnik o vještačenju Centra za vještačenja Ivan Vučetić da nema dokaznu snagu vještačkog nalaza i mišljenja, jer ne zadovoljava formalne uvjete, nije naručen od strane suda i nije ga izradio ovlašteni sudski vještak, a ujedno da isti nije izrađen niti po pravilima struke, a niti su uzeti u obzir svi materijalni tragovi lica mjesta. Navodi da je u konkretnom slučaju riječ o višoj sili, jer su naleti bure bili orkanski. Nadalje, tijekom postupka navodi da tužitelj nije dokazao mjesto nastanka požara, a ujedno navodi da uzrok požara ne bi mogao biti u dalekovodu tuženika, te na tu okolnost predlagao vještačenje po vještaku elektrostruke. Nadalje, budući da tužitelj potražuje štetu na plodovima, da u tom slučaju isti nije aktivno legitimiran za cijelu štetu, već eventualno za ½ štete ukoliko je u braku, jer da je nesporno da plodovi koji su dobiveni radom u poljoprivredi i slični predstavljaju bračnu stečevinu.

U dokazne svrhe ovaj sud je izvršio uvid u posjedovni list broj 36 (list 8), nalaz i mišljenje vještaka mjernika Nedjeljka Bitange od 16. siječnja 2009. godine (list 9-10), nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka poljoprivredne struke Igora Gomezelja (list 11-16), presliku zapisnika o očevidu PU splitsko-dalmatinske broj 511-12-10-130-274/08 (list 18-19), presliku zapisnika o vještačenju Odjela za traseološka vještačenja Centra za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić (list 20-26), presliku zapisnika o vještačenju-dopunski nalaz i mišljenje (list 25-26) izlist sa portala javno.hr (list 27), članak nacionala objavljenog 22. rujna 2008. godine (list 28-29) izlist sa T-portala (list 30-31) izvadak iz sudskog registra (list 33-35) (list 27-28), (list 29, (list 30-31), presliku presude Vrhovnog suda RH broj Rev 2591/00-2 od 16. prosinca 2000. godine (list 70-72), presliku presude Općinskog suda u Makarskoj broj P-752/09 od 21. lipnja 2010. godine (list 105-107), presliku presude Županijskog suda u Splitu broj Gžnš-89/11 od 18. srpnja 2013. godine (list 108-109), presliku povijesnog izvatka iz sudskog registra (list 112-115), presliku stenograma razgovora snimljenih na registarfonu dana 19. 09. 2008. godine u vremenu od 21:13:06 do 21:39:49 (list 125-127), presliku izvješća tuženika (list 128-129), presliku izvješća Prp Split (list 130-131), presliku presude Županijskog suda u Bjelovaru broj Gž-1799/12-03 (list 132-137), presliku presude ovog suda broj IP-753/09 od 14. svibnja 2014. godine (list 141-146), presliku presude Županijskog suda u Zagrebu broj Gžn-3169/2004-02 (list 151), dopis vatrogasne zajednice splitsko-dalmatinske županije od 06. ožujka 2013. godine (list 166), odluku VSRH broj Rev-2446/1992-2 (list 172-173), odluku VSRH broj Rev 619/2006-2 (list 174-175), presliku presude Općinskog suda u Makarskoj broj 10P-756/09 od 01. kolovoza 2014. godine (list 187-191), izveo dokaz saslušanjem svjedoka Ante Klarića (list 193-194), svjedoka Mirka Baškovića (list 194-), tužitelja u svojstvu parnične stranke (list 194-195), pročitani iskazi svjedoka Stjepana Guća i Gorana Čubre dati na ročišni zapisnik kod ovog suda u predmetu P-751/09, izveo dokaz dopunskim saslušanjem vještaka poljoprivredne struke Igora Gomezelja (list 207), izveo dokaz uvidom u spis Općinskog suda u Makarskoj broj R1-158/08, izvršio uvid u potvrdu HZMO-a (list 395-396), uvjerenje o prebivalištu (list 397), e-mail Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije od 25. veljače 2025. (list 398), dopis Trgovačkog suda u Zagrebu od 06. ožujka 2025. (čist 400), e-mail voditelja stalnih sudskih tumača pri Županijskom sudu u Zagrebu od 03. ožujka 2025. (list 402) te izvršio uvid u spis Općinskog suda u Makarskoj, Stalne službe Imotski broj Pn-42/2021.

Temeljem čl. 377. st. 1. Zakona o parničnom postupku prvostupanjski sud je dužan izvesti sve parnične radnje i raspraviti sva sporna pitanja na koja je upozorio drugostupanjski sud u svojim rješenjima.

U ovoj pravnoj stvari ovaj sud je pod brojem P-750/09 od dana 26. veljače 2015. godine donio presudu kojom je prihvatio tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti.

Županijski sud u Splitu je svojim rješenjem broj Gž1111/2015 od 19. travnja 2016. godine djelomično odbio žalbu tuženika pod/1 i /2 kao neosnovanu, te je potvrdio presudu Općinskog suda u Makarskoj broj P-750/09 od dana 26. veljače 2015. godine u pobijanom dijelu pod točkom I/ izreke kojim su tuženici pod/1 i /2 obvezni solidarno naknaditi tužitelju iznos glavnice od 34.308,00 kn s pripadajućom kamatom tekućom od 26. veljače 2015. godine, do isplate. Županijski sud je svojom odlukom djelomično uvažio žalbu tuženika, te je navedenu presudu preinačio u pobijanom dijelu pod toč. I/ izreke glede dosuđenih kamata, kao i u pogledu troškova postupka pod točkom III/ izreke.

Vrhovni sud Republike Hrvatske je svojim rješenjem broj Rev -168/2017 od 26. siječnja 2021. godine pod točkom I/ odbacio reviziju tužitelja kao nedopuštenu, dok je pod točkom II/ ukinuo presudu Županijskog suda u Splitu broj Gž-1111/2015 od 19. travnja 2016. u odnosu na tuženika pod/2, u dijelu u kojem je odbijena njegova žalba i potvrđena prvostupanjska presuda Općinskog suda u Makarskoj boj P-750/09 od 26. veljače 2015. godine ispravljena rješenjem tog suda broj P-750/09 od 27. ožujka 2015, te je u odnosu na tog tuženika pod/2 predmet vraćen sudu prvog stupnja na ponovno suđenje. U obrazloženju revizijskog rješenja navedeno je da je drugotuženik u svojoj reviziji postavio između ostalog pitanja : „Može li sud temeljiti presudu na zapisniku o vještačenju koje nije određeno u sudskom postupku, te je li takav način postupljeno protivno odredbama čl. 251. i 259. ZPP-a", te pitanje: "Može li sud temeljiti svoju odluku na vještačenju koje nije provedeno u sudskom postupku ukoliko je suprotna strana prigovarala takvom vještačenju, te predlagala dokaze vještačenjem u sudskom postupku pa je li tako postupljeno protivno odredbama čl. 250. i 259. ZPP-a". Ujedno je postavljeno i revizijsko pitanje predstavljaju li plodovi i koristi bračnu stečevinu ukoliko su isti plodovi i koristi stečeni zajedničkim radom supružnika i može li se tužitelju stoga dosuditi cijeli iznos naknade štete. Nadalje, u obrazloženju je navedeno da značaj sudskog nalaza i mišljenja u smislu odredbe čl. 251. st1-4 ZPP-a ima samo nalaz i mišljenje vještaka kojeg je u tom svojstvu odredio sud. Premda nalaz i mišljenje neke od stranaka mogu izraditi također stalni sudski vještaci, njihov pisani nalaz i mišljenje nije zatražio sud. Navodi da stoga takav nalaz i mišljenje, kao i eventualne kasnije izmjene i dopune nemaju jednaku dokaznu snagu kao nalaz i mišljenje vještaka koje je odredio sud i koje je provedeno u smislu propisa ZPP-a kojim je uređeno izvođenje tog dokaza već predstavlja ispravu pribavljenu od strane pojedine stranke u postupku, koja jest dokazno sredstvo, ali ju kao takvu treba vrednovati i ocijeniti u sklopu svih ostalih provedenih dokaza. U tom smislu, tek u slučaju da je spomenuti nalaz i mišljenje pribavljen izvan sudskog postupka dostavljen protivnoj stranci i da ona nije prigovarala njenom sadržaju, kao i eventualnim naknadnim izmjenama i dopunama, niti predložila vještačenje u sudskom postupku, da bi u tom slučaju prvostupanjski sud mogao prihvatiti kao dokaz čija valjanost nije dovedena u pitanje i tek potom na njemu utemeljiti pobijanu odluku. Nadalje, navodi da je u odluci VSRH broj Rev-1657/86 izneseno pravno shvaćanje prema kojem kada su u obrađivanju imanja osim oštećenog sudjelovali i drugi članovi obitelji, da izgubljenu zaradu treba utvrditi imajući u vidu njegov udio u obrađivanju imanja i ostvarivanju prihoda,te da je zbog navedenih povreda predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

U odnosu na uputu Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz ranije spomenutog rješenja, kao i zauzeto mišljenje vezano za način korištenja nalaza i mišljenja u sudskom postupku, to je valjalo izvesti dokaze na tu okolnost.

Imajući u vidu da je Vrhovni sud RH u svom rješenju broj Rev-168/2017 od 26. siječnja 2021. godine zauzeo stav da se nalaz i mišljenja Centra Ivan Vučetić koji nije

izrađen za potrebe ovog već nekog drugog postupka, ne može koristiti i za potrebe ovog postupka, to je valjalo razmotriti prijedloge stranaka vezano za provođenje vještačenja u ovom postupku. Naime, tuženik je tijekom postupka predlagao izvođenje dokaza putem Fakulteta elektrotehnike i računarstva u Zagrebu (FER) kao najstručnijoj ustanovi za problematiku nastanka požara, te je predložio da se za potrebe ovog postupka u dokazne svrhe koristi nalaz i mišljenje vještaka Tomislava Tomiše izrađenog po zahtjevu Fakulteta elektrotehnike i računarstva za potrebe predmeta Općinskog suda u Makarskoj, Stalne službe u Imotskom broj Pn-42/2021, čemu se usprotivio tužitelj.

Uvidom u spis broj Pn-42/2021 utvrđeno je da se u istom nalazi podnesak Fakulteta elektrotehnike i računarstva iz Zagreba od 25. travnja 2024. godine u kojem se navodi da prof. Tomislav Tomiša u trenutku izrade nalaza i mišljenje nije više zaposlenik te ustanove.

Uvidom u izvješće HZMO-a koji prileži spisu proizlazi da prof. dr. Tomislav Tomiša u trenutku izrade nalaza i mišljenja nije više zaposlenik FER-a.

Nadalje, uvidom u priložene obavijesti od strane Županijskog suda u Zagrebu (list 402), Trgovačkog suda u Zagrebu (list 400) i Ministarstva pravosuđa (list 398) dostavljenih u spis od strane tužitelja proizlazi da prof. dr. Tomislav Tomiša nije upisan u popis stalnih sudskih vještaka.

Odredbom čl. 126. st. 3 Zakona o sudovima (Narodne novine 28/13- koji je bio na snazi u vrijeme provođenja vještačenja) navedeno je kako pravne osobe mogu obavljati sudsko vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti pod uvjetom da to obavljaju njihovi zaposlenici koji ispunjavaju uvjete iz st. 2 tog članka.

Stavkom 2. istog članka propisano je tko se može imenovati za stalnog sudskog vještaka.

Odredbom čl. 126. Zakona o sudovima (Narodne novine 36/24) određeno je kako poslove vještačenja mogu obavljati specijalizirane ustanove odnosno državna tijela, dok je st. 5 istog članka propisano kada poslove vještačenja povjeravaju specijaliziranim ustanovama, državnim tijelima ili pravnim osobama, da vještačenje obavljaju stalni sudski vještaci koji su zaposleni u njima.

Nadalje, odredbom čl. 4. st. 1 Pravilnika o stalnim sudskim vještacima propisano je između ostalog da pravne osobe ispunjavaju uvjete obavljanja poslova sudskog vještačenja ako su njihovi zaposlenici imenovani stalnim sudskim vještacima za područje za koje se traži odobrenje.

Kako je iz naprijed navedene dokumentacije razvidno da prof .Tomislav Tomiša nije bio imenovan kao vještak niti od strane Županijskog suda u Zagrebu, a niti Trgovačkog suda u Zagrebu, niti je isti u trenutku izrade nalaza i mišljenja bio zaposlenik Fakulteta elektrotehnike i računstava, to je iz navedenog razvidno da isti nije ispunjavao uvjete koji se zakonom traže za osobe koje obavljaju sudska vještačenja, pa slijedom navedenog ovaj sud nije mogao prihvatiti da se kao dokaz u ovom postupku koristi nalaz i mišljenje prof. Tomislava Tomiše koji je dostavljen u predmetu ovog suda pod brojem Pn-42/21, a imajući pri tome u vidu da se protivna strana ujedno tome protivila.

Osim toga, a imajući u vidu sve prethodno navedeno, ovaj sud nije prihvatio niti prijedlog tuženika da se izvede dokaz vještačenjem po Fakultetu elektrotehnike i računarstva u Zagrebu imajući u vidu da je upravo ta ustanova dodijelila izradu navedenog nalaza i mišljenja prof. Tomislavu Tomiši koji u trenutku izrade nalaza i mišljenja nije bio niti stalni sudski vještak, niti je bio zaposlenik navedene ustanove, pa kako bi se izbjegla bilo kakva sumnja u objektivnost i nepristranost iste, navedeni prijedlog tuženika nije prihvaćen.

Imajući u vidu sve prethodno navedeno, ovaj sud prihvatio je prijedlog tužitelja da se izvede dokaz vještačenjem po Centru Ivan Vučetić iz Zagreba, Službi traseoloških vještačenja, Odsjeku za tehnička vještačenja-vještačenja uzroka požara i eksplozija-Odsjek za ispitivanje električnih uređaja, instalacija i naprava.

Prigovor tuženika kojim se isti protivio provođenju ovog vještačenja po navedenoj ustanovi ovaj sud nije prihvatio imajući u vidu prvenstveno rješidbu Vrhovnog suda RH u predmetu ovog suda broj P-1112/09 tužitelja Tonća Paunovića protiv tuženika HEP d.d. i HOPS koja se temelji na istoj činjeničnoj i pravnoj osnovi u kojem je navedeno: „ utvrđujući odlučnu činjenicu uvidom u zapisnik sastavljen u Odjelu traseoloških vještačenja Centra za forenzička ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“ prvostupanjski sud uopće nije izveo dokaz vještačenjem u smislu odredbe čl. 250 ZPP-a, već dokaz uvidom u ispravu“.

Stoga, po mišljenju ovog suda, ne postoji procesna zapreka za određivanje Centra Ivan Vučetić za provođenje vještačenja u ovom predmetu.

Nadalje, imajući u vidu da je ovaj sud odredio vještačenje po Centru Ivan Vučetić, te da je isti dana 05. studenog 2025. godine dostavio dopis u kojem je navedeno da se u dostavljenom spisu nalazi Zapisnik o očevidu, zapisnik o vještačenju od 06. 11. 2008. godine i zapisnik o vještačenju od 16.01. 2009 , a da iz prethodno navedenog nije vidljivo jesu li spojnice na dostavljenom materijalu vještačenja bile dovoljno stegnute ili nisu, niti je iz fotografija koje se nalaze na listu broj 21 i 22 vidljivo je li došlo do smanjenja presjeka vodiča i koliko, to je iz navedenog utvrđeno da Centar Ivan Vučetić nije bio u mogućnosti se detaljno očitovati je li požar nastao kao posljedica atmosferskih prilike u to vrijeme (udari vjetra) ili je požar nastao eventualno stanjem dalekovida u trenutku štetnog događaja.

Imajući u vidu sve prethodno navedeno, a posebice uputu Vrhovnog suda RH iz rješenja broj Rev-168/2017 od 26. siječnja 2021. godine, te nemogućnosti provođenja novog vještačenja u ovom predmetu zbog očiglednog proteka vremena, ovaj sud je mišljenja, a imajući pri tome u vidu odluku Vrhovnog suda RH broj Rev-2392/2013, da je zapisnik o vještačenju Odjela traseoloških vještačenja Centra Ivan Vučetić broj 511-01-115/3-8690/08 od 06. 11. 2008. godine, iako pribavljen izvan sudskim putem, valjano dokazno sredstvo koje sud treba cijeniti zajedno s ostalim dokazima u spisu.

Naime, upravo navedena odluka ukazuje na to da sama činjenica da je nalaz i mišljenje izrađen u drugom postupku sama po sebi ne znači da je isti neupotrebljiv u konkretnom predmetu. Stoga okolnost da je zapisnik o vještačenju Odjela traseoloških vještačenja Centra Ivan Vučetić broj 511-01-115/3-8690/08 od 06. 11. 2008. godine koji je priložen uz tužbu nastao u drugom postupku (istražnom i policijskom), a imajući pri tome u vidu da je naknadno ovaj sud prihvatio prijedlog za novim vještačenjem po navedenom Centru u ovom postupku, da se isto nije moglo provesti zbog očiglednog proteka vremena, to sve navedeno ukazuje da okolnost što je navedeni zapisnik o vještačenju izrađen za potrebe drugog postupka, ne znači da se isti ne može koristiti i za potrebe ovog postupka.

Upravo iz okolnosti da je isti izrađen ubrzo nakon izbijanja požara, pri tome uzimajući u obzir da je vještak koji je izradio nalaz i mišljenje imao na uvidu sve dokaze prikupljene na terenu od strane policije, a što je razvidno iz policijskog zapisnika koji prileži spisu, ukazuje životno i logično na zaključak da je veća mogućnost bolje procjene uzroka nastanka predmetnog požara bila u vrijeme odnosno netom nakon izbijanja požara, dok su još svježi tragovi na terenu, a imajući na umu da se radi o vještacima odgovarajuće struke koji su ujedno i zaposlenici Centra za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja Ivan Vučetić koji raspolažu potrebnim znanjima i

kompetencijama za utvrđivanje uzroka nastanka požara, te imaju službu unutar navedenog centra koja se bavi isključivo utvrđivanjem okolnosti nastanka određenog požara.

Kako je navedeni zapisnik o vještačenju, iako izrađen za potrebe drugog (istražnog i policijskog postupka) nastao u vrijeme netom nakon izbijanja predmetnog požara kada su djelatnici centra Ivan Vučetić raspolagali svježim dokaznim tragovima izuzetim sa terena, da je isti proveden u postupku od strane državnog tijela odnosno PUSD, i da na provedbu istog tužitelj nije nikako mogao utjecati, to se stoga isti ne može smatrati niti privatnim nalazom u konkretnoj slučaju.

Osim toga, kada se uzme u obzir da nije moguće provesti novo vještačenje obzirom na protek vremena, ovaj sud smatra da se u konkretnom slučaju radi o dokazu kojeg sud može koristiti u ovom postupku imajući pri tome u vidu i ostale dokaze izvedene tijekom postupka.

Naposljetku, po mišljenju ovog suda, prilikom ocjene dokazne snage pojedinog dokaza treba posebice imati u vidu vrijeme nastanka istog. Stoga, kada se uzme u obzir da je navedeni zapisnik o vještačenju nastao u vrijeme netom nakon predmetnog požara, da su stručne osobe (ovlašteni stalni sudski vještak) koji je izradio isti imao na uvidu sve relevantne tragove i dokaze prikupljene izravno sa terena, a što je i presudno u situaciji kada je potrebo razgraničiti utjecaj više sile, odnosno postojanje ljudskog faktora u nastanku predmetnog požara, ovaj sud smatra da navedeni zapisnik Centra Ivan Vučetić ima snagu relevantne isprave koja je nastala od strane ustanove koja je potpuno neovisna u odnosu na bilo koju stranku u ovom postupku, pa stoga sve navedene okolnosti ukazuju da se radi o dokazu kojeg ovaj sud, zbog svih okolnosti slučaja, može koristiti u dokazne svrhe pogotovo u situaciji kada novo vještačenje po toj ustanovi objektivno nije moguće provesti iz razloga koji su prethodno navedeni, dok prijedlozi tuženika za provođenjem vještačenja po Fakultetu elektrotehnike i računstava su opterećeni okolnostima koje ukazuju na nepostojanje objektivnosti i nepristranosti koja je potrebna kod razlučivanja uzroka nastanka predmetnog požara.

Imajući stoga u vidu sve navedeno ovaj sud je prihvatio zapisnik o vještačenju Odjela traseoloških vještačenja Centra Ivan Vučetić broj 511-01-115/3-8690/08 od 06. 11. 2008. godine priložen uz tužbu, te ga je koristio u dokazne svrhe u ovom predmetu posebno se pozivajući na odluku Vrhovnog suda RH broj Rev- 2392/2013.

Cijeneći rezultate dokaznog postupka, kako cjelokupnog tako i svakog pojedinačno, a na osnovi odredbe čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91., 91/92., 112/99. i 117/03.), ovaj sud došao je do uvjerenja da je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan.

Iz iskaza svjedoka Ante Klarića utvrđeno je da isti u blizini predmetnih nekretnina ima svoju zemlju, a na tim nekretninama prije požara da su se nalazile masline, ali ne zna točan broj istih, a da je bilo nešto starih i nešto novih maslina. Iz iskaza je utvrđeno da se predio na kojem se nalaze predmetne nekretnine ima pučki naziv „Poviše Veprica“ odnosno „Donje pole“, a da je tužitelj stalno radio masline na predmetnim nekretninama, a povremeno da su mu pomagali supruga i njegovi prijatelji. Predmetne nekretnine da su ranije bile u posjedu tužiteljevog oca sada pok. Ante Gojaka, a tužitelj da je iste naslijedio od svog oca s time da ta tužiteljeva zemlja predstavlja jednu veliku parcelu na kojoj isti bere masline, čisti ih, kosi travu, reže masline i obavlja ostale poslove.

Iz iskaza svjedoka Mirka Baškovića utvrđeno je da je isti s tužiteljem dolazio i pomagao tužitelju oko maslina na predmetnim nekretninama, s time da je na istima bilo starih, te novih maslina. Iz iskaza je utvrđeno da su predmetne nekretnine u

posjedu tužitelja i da je on uglavnom obavljao poslove oko maslina, a da su mu pomagali članovi obitelji, kao i svjedok. Iz iskaza je utvrđeno da se predmetne nekretnine nalaze poviše Veprica, a ranije da su bile u posjedu tužiteljevog oca i djeda, te da se radi o starini. Utvrđeno je da prinos maslina varira od godine do godine i isti ovisi o tome da li se radi o starim ili mladim maslinama, te da ne može ništa konkretno reći o tužiteljevom prinosu od maslina. Iz iskaza je utvrđeno da su se osim maslina na toj zemlji nalazila i stablo smokve i oraha, a tužitelj da je poduzimao sve radnje oko održavanja maslinika.

Iz iskaza tužitelja Maria Gojaka utvrđeno je da se predmetne nekretnine nalaze na predjelu koji službeno ima naziv „Na gredi“, a da postoji više naziva i to Poviše Veprica, Greda, Plazalo. Iz iskaza je utvrđeno da je isti na ovim nekretninama i to na jednoj imao 17 maslina starih nekih 30-50 godina, a na drugoj nekih 25 maslina starih u prosjeku 6-10 godina. Utvrđeno je da je isti te nekretnine naslijedio od svojih predaka odnosno svog oca i djeda i da se radi o starini. Iz iskaza je utvrđeno da je isti obavljao sve poslove koji su potrebni za održavanje maslinika, te je orao, prskao, kosio travu, brao masline, a u tome da su mu znali pomagati prijatelji, članovi obitelji po potrebi i to majka i supruga. Utvrđeno je da su prinosi maslina varirali od godine do godine i obično se isti kretao od 600 kg do 1000 g. Iz iskaza je utvrđeno da su se na predmetnim nekretninama osim maslina nalazila tri stabla smokve, dva do tri bajama i jedno stablo trešnje. Iz iskaza je utvrđeno da su se tužitelj i njegova supruga dogovorili da će se ona baviti poslovima oko iznajmljivanja, a on poslovima oko maslina, a on da bi dio maslinovog ulja kojeg bi dobio preradom ostavio za kućne potrebe, a dio bi prodao s time da se sav prihod koji bi se ostvario prodajom maslinovog ulja ponovo koristio u ulaganje za održavanje maslinika tj. za potrebe kupnje gnojiva i eventualno strojeva koji su se koristili.

Iskazima svjedoka Ante Klarića i Mirka Baškovića, te tužitelja, ovaj sud je poklonio vjeru obzirom su isti iskazivali životno, logično i u bitnom suglasno imajući u vidu kako isti žive u Makarskoj i pored tužiteljevih nekretnina imaju svoje parcele, da su im bez sumnje poznate sve okolnosti vezane za posjed i vlasništvo tužiteljevih nekretnina, te su isti u suglasju sa materijalnim dokazima iz predmeta R1-158/08.

Uz suglasnost stranaka pročitani su iskazi svjedoka Stjepana Guća i Gorana Čubre koje iskaze su dali u predmetu ovog suda broj P-751/09.

Iz iskaza svjedoka Stjepana Guća utvrđeno je da je isti zaposlenik tuženika, a da mu je vezano za predmetni požar poznato je okolnost da je prije samog izbijanja požara ispao transformator i to zbog kvara na 35 kv mreži, a kasnije je ustanovljeno od strane dispečera kada su isti pokušali uspostaviti funkcioniranje sustava da je došlo do prekida na dalekovodu Kraljevac-Makarska. Iz iskaza je utvrđeno da dispečer ima uvid u stanje mreže i pregledom sustava na monitoru za praćenje da ima uvid u stanje mreže. Iz iskaza je utvrđeno da nedugo nakon što je dispečer utvrdio da je došlo do određene nesimetrije u sustavu da je vatrogasno društvo Makarska izvijestilo dispečerski centar Elektrodalmacije da je došlo do izbijanja požara kako bi mogli isključiti dalekovode i da bi vatrogasci mogli djelovati na terenu. Utvrđeno je da je ekipa tuženika sutradan po izbijanju požara išla na teren i tu utvrdila puknuće mosta na stupu, i da je sutradan istražni sudac Lozina došao na opožareno područje izvršiti očevid, ali da svjedok nije mogao prisustvovati tom očevidu. Iz iskaza je utvrđeno da oni obavljaju kontrolu dalekovoda redovito dva puta godišnje, i to svih, a jedanput u pet godina se vrši kontrola penjanjem uz isključene dalekovode uz detaljan pregled opreme i stanja stupova. Iz iskaza je utvrđeno da je vizualni pregled dalekovoda izvršen u trećem ili četvrtom mjesecu 2008. godine, a da sitni nedostaci na istima nisu utjecali na funkcioniranje dalekovoda. Ujedno je utvrđeno da dok sustav funkcionira

ispravno da nema potrebe za provjerom na terenu, te da u navedenom razdoblju od trećeg mjeseca do izbijanja požara nije bilo poremećaja u funkcioniranju 110 dalekovoda.

Iz iskaza svjedoka Gorana Čubre utvrđeno je da je isti zaposlenik tuženika i da radi kao rukovoditelj za visokonaponske vodove, a za predmetni požar da je saznao 19. 09. 2008. godine u uvjetima kada je rečeno da je do izbijanja požara došlo u 21 sat i da je tada u Makarskoj puhala jaka orkanska bura. Iz iskaza je utvrđeno da je u 21,10 sati došlo do ispada transformatora u trafostanici Makarska 35 kv, a da je vatrogasno društvo iz Makarske dojavilo njihovoj dispečerskoj službi u Splitu i tražili isključenje 110 kv dalekovoda Kraljevac-Makarska stup 61 kako bi mogli gasiti požar. Utvrđeno je da je svjedok sutradan izišao na mjesto požara, a tu da je bila i policija i naša stručna ekipa za pregled dalekovoda, te da su obišli kako taj stup 61, tako i ostatak dalekovoda. Iz iskaza je utvrđeno da je došlo do puknuća strujnog mosta na stupu broj 61 s tim da je njihova služba odmah htjela izvršiti popravak, ali je policija rekla da to ne čine odmah dok se ne izvrši očevid od strane istražnog suca i očevid os strane centra Ivan Vučetić u Zagrebu. Utvrđeno je da su taj očevid obavili u nedjelju 21. rujna 2008. godine, a po izvršenom očevidu im je dato dopuštenje za popravak. Iz iskaza je utvrđeno da se redovna kontrola prema pravilniku obavlja dva puta godišnje, a na nekim područjima i češće, a iste se sastoje u obilasku pješice i vizualnom pregledu stanja na terenu na elementima dalekovoda. Iz iskaza je utvrđeno da se po potrebi vrše i izvanredni pregledi, a jedan je bio nakon izbijanja požara, a tu da je bila i njihova intervencija oko uklanjanja uočenog kvara, dok je vizualni pregled dalekovoda prije izbijanja ovog požara izvršen u trećem ili četvrtom mjesecu 2008. godine.

Iskazima svjedoka Stjepana Guća i Gorana Čubre ovaj sud nije poklonio vjeru, jer su isti kao djelatnici tuženika (HOPS) i osobno zainteresirani za uspjeh tog tuženika u sporu. Ujedno su navedeni iskazi u suprotnosti sa ostalim materijalnim dokazima, kao i ostalim izvedenim dokazima i to prvenstveno zapisnikom o očevidu PU SD Sektor kriminalističke policije, Odjel za očevide i kriminalističku tehniku od 21. 09. 2008. godine i zapisnikom o vještačenju Odjela traseoloških vještačenja broj 511-01-115/3-8690/08 od 06. 11. 2008. godine.

Uvidom u posjedovni list broj 36 K.O Veliko Brdo utvrđeno je da je kao posjednik dijela čest. zem. 760 , čest. zem. 754/4, čest. zem. 754/5 i čest. zem. 1137 upisan Marinko Gojak pok. Ante (djed tužitelja).

Uvidom u vještačenje vještaka mjernika Nedjeljka Bitange u predmetu ovog suda R1-158/08 utvrđeno je da je kao nekretnine na kojem su njegove masline ovdašnji tužitelj Mario Gojak pokazao dio čest. zem. 754/3 u površini od 2500 m2 zemlja zvana „Gradina“ i dio čest. zem. 760 u površini od cca 800 m2 zemlja zvana „Greda“

Uvidom u nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka za poljoprivredu Igora Gomezelja od 19. siječnja 2009. godine utvrđeno je da se na nekretninama Maria Gojaka nalaze nasadi maslina i drugih voćnih vrsta, i to na više čestica zemlje, s time da je nasad maslina većim dijelom starosti od 3 do 8 godina, dok je dijelom stradao i nasad maslina starosti preko 25 godina koji je u vrijeme požara bio u punoj rodnosti. Utvrđeno je i da se na dijelu predmetnih nekretnina nalaze i stabla smokava i trešnje koja su prije požara bila dobro održavana uz redovite pomotehničke i agrotehničke zahvate, te su bila u rodu. Utvrđeno je na temelju uzoraka rezova na primarnim i sekundarnim granama, te na osnovu opće ocjene stanja navedenih stabala, da su sva stabla bila u dobrom zdravstvenom stanju, sa dobrim rodnim potencijalom, a oštećenja su se dogodila nakon što je na ovom području između 19. i 21. rujna 2008. godine požar zahvatio veliki prostor i osim borove šume nanio znatne štete poljoprivrednim

kulturama, pretežito u maslinicima, te je u požaru oštećeno 34 stabla maslina, dva stabla smokve i tri stabla trešnje. U tom nalazu je navedeno da je na čest. zem. 754/3 oštećeno 5 stabala maslina starih 15 godina koja su potpuno izgorjela i njihova obnova u postojećem obimu nije moguća, te je oštećenje potpuno, da je 5 stabala maslina starijih od 6 godina potpuno izgorjela i njihovo oštećenje je također potpuno, dok je 8 četverogodišnjih stabala maslina pretrpjelo oštećenje od 100 %, pa ukupna šteta na istima iznosi 11.880,00 kn. U nalazu je navedeno da na čest. zem. 760 je oštećeno 8 stabala maslina starih 25 godina kod kojih je utvrđeno potpuno oštećenje, te 8 stabala maslina starih 25 godina kod kojih je oštećenje 100 % i šteta za njih iznosi 17.728,00 kn, a ujedno je oštećeno i tri stabla trešnje starosti 5 godina koja su potpuno uništena i dva stabla smokve, starosti 10 godina, koja su potpuno uništena, te šeta na istima iznosi 4700,00 kn. dok sveukupna šteta koji je pretrpio tužitelj radi požarom uništenih stabala maslina, trešanja i smokava iznosi 34.308,00 kn.

Uvidom u zapisnik o očevidu PU SD, Sektora kriminalističke policije, Odjela za očevide i krim. tehniku broj 511-12-10-130-274/08 od 21. rujna 2008. godine utvrđeno je da je isti sačinjen na mjestu događaja požara na otvorenom prostoru koji je izbio dana 19. rujna 2008. godine oko 21. sati na južnim padinama Biokova, predio Stražbenica, sjeverno od mjesta Krvavica-Kuk, da su očevid poduzimale ovlaštene osobe i to kriminalistički tehničari uz sudjelovanje stručne osobe Jurice Surjana inspektora PPZ, da je izlazak na mjesto događaja izvršen povodom dojave OKC PUSD dana 21. rujna 2008. godine, da je o izlasku na mjesto događaja obaviješten istražni sudac Županijskog suda u Splitu, da je očevid započet u 12,00 sati, da su očevidne radnje poduzimane na mjestu događaja požara, na otvorenom prostoru na južnim padinama Biokova, sjeverno i južno do magistralne ceste D-8 u mjestima Promajna, Krvavica i Makarska, da je požar još uvijek bio aktivan i da je prema raspoloživim saznanjima do očevida izgorjelo oko 800 hektara borove šume, maslinika, makije i niskog raslinja, da je požar izbio dana 19. rujna 2008. godine oko 21,00 sat na južnim padinama Biokova, na predjelu Stražbenica, podno čeličnog stupa dalekovoda Kraljevac-Makarska oznaka DV 110 kv i broja 61 da bi se nošen jakim jugoistočnim vjetrom (burom) proširio u smjeru juga u Makarskoj, predio Zelenka , sve do obale mora, jugoistočno do predjela Vepric, „Plenkovića vinogradi," odnosno nadomak naseljenog mjesta Bast, da je opožareno zemljište većim dijelom u vlasništvu poduzeća Hrvatske šume i privatnom vlasništvu tada neutvrđenih vlasnika, da je očevidu nazočan istražni sudac Slavko Lozina, koji je vršenje očevida povjerio očevidnoj ekipi PUSD kao i pun. načelnika za krim policiju PP Makarska Milanu Šimiću, da je on izvijestio da je PP Makarska dojavu o požaru zaprimila od Centra 112 u 21,15 sati, da je policijski službenik PP Makarska Alen Bajto za vrijeme vršenja auto ophodnje djelatnosti bio očevidac jakog bljeska na području Krvavica-Kuk, nestanka električne energije u Makarskoj i potom oko 21,00 sat otvorenog plamena podno stupa na predjelu Stražbenica, a koji da je naknadno utvrđeno da se radi o opisanom stupu br. 61, da se taj stup nalazi na predjelu Stražbenica na opožarenoj površini, da je mjesto događaja bilo osigurano od strane djelatnika IJP PU Zadarske i poslije od krim službenika PP Makarska koji su osobe koje su poduzimale očevide izvijestile da je stanje neizmijenjeno. U zapisniku se navodi da je predmetni stup ukupne visine 20 m kvadratne osnove širine 320 cm, na betonskim temeljima u obliku kocke, da kroz središte istih prolaze nosivi, čelični profili – nogostupa, koji da su međusobno povezani ukrižanim čeličnim profilima tzv. penjalicama, da na stupu dalekovoda postoje tri konzole na koje da su vezana strujna užad triju faza, a da vrhom stupa prolazi optički informacijski kabel, da je na vrh konzole iz pravca sjeverozapada vezan natezač strujnog užeta sa izolatorima, da se to uže nastavlja u pravcu istoka, da se na

udaljenosti 176 cm zapadno od zapadnog ruba vrha konzole, na natezaču, nalazi aluminijska spojnica koja da je sa četiri vijka pričvršćena za natezač, da se u zapadnoj spojnici nalazi pričvršćeno strujno uže tzv. strujni most koji visi vertikalno, da su u dijelu spoja užeta sa spojnicom sa unutarnje strane mosta dvije aluminijske žile prekinute, da je isto uže u potpunosti odvojeno od istočne spojnice u kojoj da se nalazi pričvršćen manji komad strujnog užeta, da se na sjeverozapadnom nosivom čeličnom profilu stupa, sa vanjske strane, na visinama 710-725 cm, od betonske osovine na ukupno 9 mjesta, po cijeloj širini stranica profila nalaze tragovi u vidu mehaničkih oštećenja čelične konstrukcije s vidljivim okolnim zacrnjenjem dimenzija 1-3 cm, nepravilnog okruglastog oblika karakterističnog za iskrenje, te da se i na visinama 740755 cm od betonske osnove istog profila stupa nalaze istovrsna oštećenja sa jače izraženim zacrnjenjem dimenzija 2 – 5 cm, što da je označeno i fotografski fiksirano. Nadalje, u zapisniku se navodi da se na opožarenoj stjenovitoj visini istog stupa dalekovoda na udaljenosti 220 cm sjeverno i 132 cm zapadno od PTM nalazi trag rastaljene materije, najvjerojatnije metala srebrne boje u obliku sasušene otrgnute prskotine nepravilnih rubova dimenzija cca 2x2 cm što da je označeno i fotografski fiksirano i izuzeto metodom struganja s podloge te upakiranog u omot broj 2, da se na udaljenosti 330 cm sjeverno i 103 cm zapadno do PTM na opožarenoj šljunčanoj podlozi nalazi trag rastaljene materije, najvjerojatnije metala srebrne boje, u obliku otrgnute prskotine nepravilnih rubova i dimenzija cca 1x1 cm, što je označeno i fotografski fiksirano, izuzeto i zajedno s podlogomkamenom upakirano u omot 3, da se na udaljenosti 540 cm sjeverno i 70 cm zapadno od PTM na opožarenoj šljunčanoj podlozi nalazi trag rastaljene materije, najvjerojatnije metala srebrne boje u obliku sasušene otrgnute prskotine nepravilnih rubova i dimenzija cca 1 x 1 cm što je označeno i fotografski fiksirano, izuzeto i zajedno s podlogom- kamenom upakirano u omot 4, da su tragovi rastaljene materije dimenzija cca 12 cm nađeni i na stjenovitoj vertikalnoj uzvisini s južne strane dalekovoda i da su upakirani u omot broj 5. Nadalje, u istom se navodi da su radnici službe održavanja dalekovoda u vremenskom periodu od 13,35 sati do 14,05 sati izvršili demontažu prekinutog strujnog užeta- strujnog mosta zajedno sa obje spojnice podvijanjem vijaka kojima su te spojnice bile pričvršćene, da je 26-oro žilno aluminijsko uže sedmero žilne čelične osnove u središnjem dijelu promjera cca 2,5 cm i da je zajedno sa spojnicom dužine 410 cm, da su dvije aluminijske žile užeta u dijelu spoja sa spojnicom prekinute, da je završetak užeta konveksan, da su žile aluminija zapaljene i da tvore ispupčenje da su od samog ruba dovršetka užeta pa nadalje u dužini do 10 cm vanjske stjenke aluminijskih žila mjestimično mehanički oštećene sa tragovima jačeg zacrnjenja, a da takva oštećenja postoje i na udaljenostima 9, 11, 13, 24, 38, 41, 50, 53 i 55 cm od završetka užeta, da se u istočnoj spojnici nalazi ukupno 7 čeličnih žila užeta koje su jače zacrnjenje što da je označeno brojem 6, fotografski fiksirano te da je komad strujnog užeta- strujnog mosta sa spojnicom izuzet i upakiran u omot 6A, a da je istočna spojnica upakirana u omot 6B, da je u sklopu očevida izvršena kriminalistička pretraga požarišta na kojem je izvršen očevid od strane kriminalističkih tehničara i inspektora protupožarne zaštite, te da je sve fiksirano fotografijama i video zapisom.

Uvidom u zapisnik o vještačenju broj 511-01-115/3-8690/08 NP od 6.11.2008. godine odjela Traseoloških vještačenja – Centra za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“ Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, utvrđeno je da je taj zapisnik sačinjen po zahtjevu PUSD od 23. rujna 2008. godine, kojim je zatraženo tehničko vještačenje povodom požara na otvorenom prostoru do kojeg je došlo dana 19. rujna 2008. godine oko 21 sat na predjelu Stražbenica oko 1000 m sjeverno od magistralne ceste d-8 u mjestu Krvavica-Kuk, u pošumljenom

prostoru podno čeličnog stupa-dalekovoda Kraljevac-Makarska oznaka DV 110, da su na vještačenje dostavljeni omoti 6A (uže strujnog mosta sa jednom spojnicom) i omot 6B (spojnica električnog vodiča sa komadom vodiča u sebi) da je dostavljeni materijal pravilno spakiran i označen, da je vještačenjem trebalo utvrditi koja jakost struje može izazvati pregrijavanje i puknuće dostavljenog električnog vodiča strujnog užeta (omot 6A) koje da predstavlja strujni most dalekovoda pod pretpostavkom da je isto neoštećeno, ako je nominalna jakost struje 600 A. U nalazu je navedeno da je požar izbio dana 19. rujna 2008. godine oko 21 sat na južnim padinama Biokova na predjelu Stražbenica u pošumljenom području podno čeličnog stuba Kraljevac-Makarska oznake DV 110 kv, 61 da je dojavu o požaru zaprimila PP Makarska od Centra 112 u 21:15 sati, da je policijski službenik Alen Bajto bio očevidac jakog bljeska na predjelu Krvavica-Kuk, nestanka električne energije i oko 21 sat otvorenog plamena podno stupa dalekovoda broj 61, da se na predjelu brda Stražbenica kojom prolazi dalekovod Kraljevac-Makarska nalazi predmetni čelični stup dalekovoda označen brojem 61, da je izvršen uvid u fotografije snimljene prilikom očevida, te da se na fotografijama 1 i 2 vidi stup dalekovoda sa prekinutim užetom, da se jedan duži kraj tog užeta vidi na fotografiji broj 3, a spojnica sa ostatkom užeta na fotografiji 4, da se na ostalim fotografijama vide mehanički predjeli pojedinih žica i oštećenja na čeličnoj konstrukciji stupa i tragovi taljenja, da tragovi taljenja aluminija i čelika na dostavljenom alu-čeličnom užetu (omot 6A i 6B) ukazuju na to da je to istog moglo doći uslijed smanjenja presjeka užeta, a do kojeg je došlo prekidom aluminijskih žica užeta i slabljenja kontakta moglo doći pod utjecajem atmosferskih prilika (udari vjetra), da smanjenje presjeka užeta pri istom strujnom opterećenju dovodi do povećanja gustoće struje u vodiču, povećanja otpora vodiča na tom mjestu i povećanja gubitaka, što da dovodi do zagrijavanja i taljenja aluminija, zatim do taljenja čelika i prekida užeta, da prekinuti kraj užeta pada i da prilikom približavanja čeličnoj konstrukciji stupa dolazi do iskrenja i električnog luka, što da se vidi po tragovima na kraju prekinutog užeta i tragovima na stupu, a da je do požara do gorivog materijala ispod stupa najvjerojatnije došlo padanjem užarenih čestica koje nastaju djelovanjem iskrenja odnosno električnog luka, da je slabljenje kontakta na mjestu spajanja užeta sa spojnicom uslijed vibracija uzrokovanih jakim vjetrom dovelo do povećanja prijelaznog otpora, zagrijavanja i taljenja aluminija i čelika, te prekida užeta i da u oba opisana slučaja ne bi došlo do isključenja kvara prije nego što dođe do požara, a da je relevantno koliko je žica aluminija prekinuto do početka opisanog procesa.

Iz pregledanog vještačenja broj 511-01-115/3-8690/2-08 NT od 16. siječnja 2009. godine Odjela traseoloških vještačenja utvrđeno je da je PUSD zahtjevom od 25. studenog 2008. godine zatražila dopunsko tehničko vještačenje povodom požara od 19.09.2008.godine, a da je trebalo utvrditi je li posljedica zagrijavanja i prekida električnog vodiča visoko naponske mreže iz omota 6A i 6B neodržavanje električnog vodiča. U nalazu se navodi da predmetni požar nije posljedica neodržavanja dalekovoda već da je nastao pod utjecajem atmosferskih prilika (udari vjetra).

Uvidom u dopis Vatrogasne zajednice splitsko-dalmatinske županije broj 30-2/13 od 06. ožujka 2113. godine utvrđeno je da se u istom navodi da vatrogasni operativni centar Dobrovoljnog vatrogasnog društva Grada Makarske dojavu o požaru zaprimio 19. rujna 2008. godine u 21,15 sati, a da se radilo o požaru otvorenog prostora na predjelu Kuk iznad Eljugine tvornice.

Uvidom u presudu ovog suda broj P-752/09 od 21. lipnja 2010. godine utvrđeno je da je istom prihvaćen tužbeni zahtjev tužitelja Ante Klarića spram tuženika ad /2 Hep operator prijenosnog sustava, a odbijen spram tuženika ad/1 Hep d.d. Zagreb, sve radi naknade štete zbog požara od 19. do 21. rujna 2008. godine

Uvidom u presudu Županijskog suda u Splitu Gžnš-89/11 utvrđeno je da je tom presudom potvrđena prvostupanjska presuda ovog suda broj P-752/09 u odnosu na tuženika ad/2, a da je u odnosu na tuženika ad/1 ta presuda preinačena na način da tuženi pod 1 i 2 tužitelju solidarno naknade štetu i troškove postupka.

Uz podnesak od 06. 12. 2013. godine tuženici su dostavili neovjeren stenogram razgovora snimljenih na registar fonu dispečera električne energije u kojem je zabilježeno 221.14.26 Kesić-ispala mi je Makarska.

Na ročištu dana 22. siječnja 2015. godine saslušan je dopunski vještak poljoprivredne struke Igor Gomezelj koji je u cijelosti ostao kod svog nalaza i mišljenja iz spisa R1-158/08, te rekao da od vremena davanja tog iskaza nije došlo do promjena nekih bitnih činjenica koje bi imale utjecaja na visinu procijenjene štete, a na koji nalaz stranke nisu imale prigovora.

Prihvaćajući iskaz tužitelja, te svjedoka Ante Klarića i Mirka Baškovića ovaj sud je utvrdio da je tužitelj dugogodišnji posjednik i obrađivač predmetnih nekretnina sa zasađenim stablima maslina, te da su prema pregledanom predmetu ovog suda broj R1-158/08 (povodom predmetnog požara radi osiguranja dokaza po zahtjevu ovdašnjeg tužitelja kao predlagatelja) provedeni dokazi očevidom suda, identifikacije predmetnih nekretnina po vještaku mjerniku i procjena nastale štete po vještaku poljoprivredne struke, pa je tužitelj kao dugogodišnji posjednik i obrađivač maslina na predmetnim nekretninama aktivno legitimiran u ovom postupku potraživati štetu na izgorjelim maslinama i ostalim voćkama navedenih u samom nalazu, jer tužitelj u ovoj parnici potražuje štetu samo na oštećenim maslinama koja stoljetna stabla je dobio nasljedstvom i njihov je dugogodišnji posjednik.

Iz pregledanog zapisnika Odjela za traseološka vještačenja Centra za forenzička ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“ Ministarstva unutarnjih poslova RH od 06. studenog 2008. godine i 16. siječnja 2009. godine, koji zapisnik o provedenom vještačenju ovaj sud prihvaća kao stručan i nepristran, proizlazi da je do navedenog požara koji se zbio od 19. do 21. rujna 2008. godine u Makarskoj došlo uslijed padanja užarenih čestica sa čeličnog stupa dalekovoda Kraljevac-Makarska oznake DV 110 kV 61. Prvenstveno je za napomenuti da se u konkretnom slučaju radi i o javnim ispravama koje su u propisanom obliku izdala nadležna držana tijela u granicama svoje nadležnosti i koje dokazuju istinitost onoga što se u njima potvrđuje ili određuje, a sam tuženik, po mišljenju ovog suda, nije dokazao da su tim ispravama činjenice neistinito utvrđene. Osim toga tuženik navedeni nalaz i mišljenje nije stručnim i logičnim prigovorima doveo u pitanje, pa tako niti iskazima svjedoka Stjepana Guća i Gorana Čubre koji su po mišljenju ovog suda i osobno zainteresirani za uspjeh tuženika u postupku obzirom su njegovi zaposlenici.

Imajući u vidu prethodna utvrđenja i neprijeporne činjenice daje raniji tuženik ad/1 Hep d.d. Zagreb vlasnik dalekovoda Kraljevac-Makarska oznake DV 110 kV i da je prenio ovaj dalekovod na upravljanje tuženiku Hrvatskom operateru prijenosnog sustava d.o.o. (HOPS d.o.o.), Zagreb, to ovaj sud je uvjerenja da tuženik u konkretnom slučaju solidarno odgovara tužitelju za nastalu štetu po principu objektivne odgovornosti, jer je dalekovod opasna stvar.

Naime, prema odredbi čl. 1063. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05) dalje ZOO) šteta nastala u vezi sa opasnom stvari odnosno opasnom djelatnošću smatra se da potječe od te stvari odnosno djelatnosti osim ako se dokaže da one nisu bile uzrok štete. Nadalje, odredbom čl. 1064. ZOO-a propisano je da za štetu od opasne stvari odgovara njezin vlasnik, dok prema st. 1. čl. 1066. ZOO-a je propisano da umjesto vlasnika stvari i isto kao on, odgovara osoba kojoj je vlasnik

povjerio stvar da se njome služi ili osoba koja je inače dužna da je nadgleda kad je kod nje na radu.

Nadalje, ovaj sud nije prihvatio prigovor tuženika da bi do predmetnog požara došlo zbog više sile (jak vjetar-bura), jer je opće poznata činjenica da su takve bure na području Makarske uobičajene, pa da se stoga niti ne može raditi o nepredvidivom uzroku koji se nalazi izvan stvari i koji se nije mogao spriječiti, izbjeći ili ukloniti, a što bi temeljem čl. 1067. ZOO-a predstavljao eventualno razlog za oslobođenje tuženika od odgovornosti.

Slijedom naprijed navedenog ovaj sud je došao do uvjerenja da je u postupku dokazana uzročno-posljedična veza između nastalog požara (u kojem je nastupila šteta tužitelju na maslinama) i kvara na dalekovodu tuženika, jer je šteta na maslinama nastupila u požaru koji se pojavio uslijed padanja užarenih čestica sa čeličnog stupa dalekovoda Kraljevac-Makarska oznake DV 110 kV 61. Prema tome, kako je uzročno posljedična veza između opasne stvari (dalekovoda) i nastalog štetnog događaja (požar koji se dogodio 19-21. 09. 2008. godine) u postupku dokazana valjanim dokazima, onda se predmnijeva da nastala šteta potječe od opasne stvari, jer predmetni električni dalekovod koji je pod naponom predstavlja opasnu stvar, a za nju odgovara vlasnik opasne stvari, kao i onaj kome je ta stvar povjerena na korištenje, slijedom čega ovaj sud nalazi da je tuženik dužan naknaditi tužitelju svu pretrpljenu štetu, jer tijekom postupka nisu dokazali da je do predmetne štete došlo zbog više sile, radnjom oštećenika ili pak radnjom treće osobe.

Osnova odgovornosti tuženika za nastali štetni događaj je i pravomoćno utvrđen u postupku koji se kod ovog suda vodio pod brojem P-1112/09 (Rev-1012/2016).

Iz rezultata provedenog dokaznog postupka proizlazi da je tužitelj nekretnine na kojima se nalaze masline i sama stabla maslina stekao nasljeđivanjem, pa stoga niti te nekretnine ni masline ne predstavljaju bračnu stečevinu tužitelja i njegove supruge, koja mu povremeno zajedno s prijateljima tužitelja i ostalim članovima obitelji pomaže obrađivati maslina.

Prihvaćajući nalaz i mišljenje vještaka poljoprivredne struke Igora Gomazelja ovaj sud je utvrdio da je tužitelj u predmetnom požaru pretrpio štetu na izgorjelim maslinama i voćkama u iznosu od 4.553,45 eura koju u je tuženik dužan naknaditi kako je to i odlučeno u izreci pod točkom I, te mu na dosuđeni iznos priznao i zakonske zatezne kamate po stopi utvrđenoj čl. 1089 ZOO-a počevši od 05. studenog 2026. godine do isplate.

Sud je tužitelju dosudio zakonske zatezne kamate sukladno odredbi čl. 1089 Zakona o obveznim odnosima obzirom se visina naknade za nenovčanu imovinsku štetu utvrđuje prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, pa stoga i zatezna kamata na dosuđenu naknadu pripada od dana donošenja sudske odluke, pri čemu za tijek kamata nije odlučna okolnost da je visina naknade utvrđena prema trenutku prije donošenja sudske odluke slijedom čega je odlučeno kao u izreci pod toč II..

Tužitelju je dosuđen trošak parničnog postupka sukladno čl. 154. st. 1. i čl. 155. Zakona o parničnom postupku, imajući pri tome u vidu vrijednost tužbenog zahtjeva i važeću odvjetničku tarifu i to trošak sastava tužbe u iznosu od 200,00 eura prema Tbr. 7. toč. 1., za sastav samo 4 obrazložena podnesaka od dana 27. rujna 2011, dana 24. rujna 2013., dana 15. listopada 2013. i dana 26. svibnja 2014. godine, svaka radnja po 200,00 eura prema Tbr. 8. toč. 1., za sastav podnesaka od dana 03. srpnja 2014., dana 22. srpnja 2014., dana 29. srpnja 2014. dana 17. ožujka 2015., dana 26. ožujka 225., dana 28. ožujka 2025., dana 19. svibnja 2025. i dana 29. siječnja 2026. godine , svaka radnja po 100,00 eura prema Tbr. 8. toč.3, za sastav podnesaka od 12. listopada 2011. dana 02. rujna 2014., dana 22. listopada 2014., dana 09. prosinca 2014., dana

05. veljače 2015. i dana 16. lipnja 2015. godine, svaka radnja po 50,00 eura prema Tbr. 8.toč.4, za zastupanje na ročištu dana 09. srpnja 2014. godine iznos od 50,00 eura prema Tbr. 9. toč.5, za sastav žalbe iznos od 250,00 eura prema Tbr. 10. toč.1 i za sastav revizije iznos od 300,00 eura prema Tbr. 10. toč.5, koji iznosi uvećani za 25 % PDV-a iznose 5.875,00 eura. Tužitelju je priznat trošak vještačenja u iznosu od 99,54 eura kao neophodno potreban za vođenje ovog postupka, kao i trošak pristojbe na tužbu u iznosu od 91,98 eura, na presudu u iznosu od 91,98 eura i na reviziju u iznosu114,97 eura sukladno Zakonu o sudskim pristojbama što čini trošak u iznosu od 6.273,47 eura. Tužitelj je ujedno zatražio i naknadu troškova postupka osiguranja dokaza iz predmeta R1-154/08 u iznosu od 663,61 eur koji iznos troška je tužitelju priznat kao dio parničnih troškova sukladno čl. 168.st. 2. ZPP-a tako da sveukupan trošak tužitelja iznosi 6.937,08 eura

Tužitelju nije priznat trošak za sastav podneska od 07. lipnja 2013., dana 23. kolovoza 2014., kao i podneska od 18. srpnja 2014., obzirom navedeni trošak nije nastao, dok trošak za sastav podneska od 29. siječnja 2026. godine tužitelju nije priznat, obzirom isti nije bio neophodan za vođenje ovog postupka. Tužitelju nije priznat ni trošak pristupa na ročište dana 26. veljače 2015. godine, obzirom navedeni trošak za tužitelja nije nastao, a sve sukladno čl. 155 ZPP-a.

Nadalje, tužitelju nije priznat trošak nagodbenog prijedloga u iznosu od 200,00 eura jer se ne radi o sudskoj nagodbi iz čl. 159. st 2 ZPP-a, već o prijedlogu kojeg je tužitelj uputio prije pokretanja samog sudskog postupka.

Tužitelju nije priznat zatraženi trošak vještačenja u iznosu od 1.500,00 eura, obzirom da vještačenje po Centru Ivan Vučetić nije bilo moguće provesti, a kako proizlazi iz dopisa tog Centra od dana 05. studenog 2025. godine (list 443).

Slijedom navedenog odlučeno je kao u izreci.

U Makarskoj, 05. studenog 2026. godine

Sudac:

Angela Koštro

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe Županijskom sudu.

Žalba se podnosi putem ovog suda u tri primjerka u roku od 15 dana od dana dostave prijepisa presude (članak 348 ZPP-a).

Stranci koja je uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud neće dostavljati presudu prema odredbama ZPP-a o dostavi pismena.

Ako stranka nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje. Ovjereni prijepis presude stranka može preuzeti u sudskoj zgradi.

Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje sud će presudu dostaviti prema odredbama ZPP-a o dostavi pismena (članak 335 ZPP-a).

DNA:

1. Pun. tužitelja
2. Pun. tuženika
3. U spis

Broj zapisa: **9-3088f-b8fcb**

Kontrolni broj: **09b6a-1a3c4-1f3b2**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Makarskoj** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.